

VEGÅRSHEI
KOMMUNE

HANDLINGSPLAN FOR OVERGANG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE / SFO

VEGÅRSHEI KOMMUNE 2018 -21

PLANEN GJELDER FOR;
VEGÅRSHEI BARNEHAGE AVD. MYRA OG UBERGSMOEN
LJØSTADSAGA BARNEHAGE
DYREBO GÅRDSBARNEHAGE
VEGÅRSHEI SKULE OG SFO

Kvalitetssystem og internkontroll:

TEMA: Handlingsplan for sammenheng barnehage – skole.	Versjon 2.0	Godkjent dato: Kommunestyret 22.05.18 PS 36/18	Revisjonsdato:
UTARBEIDET AV: Inger Helland Sines rådgiver for skole og barnehager	Dato. 30.01.18	Sign.: Inger H. Sines	Sign.:

INNHold:		
	FORORD	s. 3
1	INNLEDNING	s.4
2	FORMÅL	s.4
3	MÅLGRUPPE	s.4
4	PLANENES FORANKRING	s.5
5	ÅRSHJUL – AKTIVITETER OG TILTAK	s.6
6	UTDYPING AV AKTIVITETENE I ÅRSHJULET	s.7
6.1	Femmeropplegg for de eldste barna i barnehagen- femmersamlinger i barnehagen - Språk - Sosial kompetanse - SmART oppvekst	s.7
6.2	Femmeropplegg på tvers av barnehagene – månedlige femmersamlinger	s.9
6.3	Femmere som trenger ekstra hjelp og støtte - Femmere som er minoritetsspråklige / flerspråklige - Rutine for kvalitetssikring av overgang for minoritetsspråklige / flerspråklige femmere - Femmere som mottar spesiell hjelp	s.9
6.4	Kompetanseutvikling mellom skole-barnehage – felles fagmøte	s.11
6.5	Informasjon til foreldre / foresatte i barnehage - Foreldremøte - Foreldresamtale	s.12
6.6	Overføring av informasjon om femmere fra barnehage til skole - Rutiner for overføring av informasjon	s.12
6.7	Elevinntak - Registrering av elever på neste års 1. trinn ved Vegårshei skule - SFO søknadsskjema og frister	s.14
6.8	Besøksdager på skole – SFO - Femmere besøker SFO - Femmerne besøker 1. klasse	s.14
6.9	Førskoledager	s.14
6.10	Skolens informasjonsmøte for foreldre med barn som skal starte på 1. trinn	s.14
6.11	Oppstartsamtale på skolen	s.14
7	KVALITETSSIKRING OG EVALUERING	s.15
8	AKTUELLE SKJEMA /VEDLEGG	s.15

FORORD

Å starte på skolen er en stor begivenhet i alle barns liv.

Overgangen fra å være barnehagebarn til elev er en tid barna skal se fram til med glede, nysgjerrighet og forventning.

Når skolestart nærmer seg, har vi tidligere rettet fokus mot barnas individuelle forutsetninger for å bli klar for skolen. Forskning har vist oss at det er behov for å se dett ei et videre perspektiv. Å bli klar for skolen må ses i sammen med barnets omgivelser, familie, barnehagen, SFO og skole.

Gjennom å styrke sammenhengen i overgangen mellom barnehagene og skole /SFO, legger vi til rette for et helhetlig opplæringsløp som ivaretar det enkelte barns behov.

Barnehage og skole tilhører det samme utdanningsløpet, både skole og barnehage er arenaer for omsorg, lek, danning og læring.

Samtidig som mye er likt, har barnehage og skole hvert sitt særpreg og ulike mandat som skal opprettholdes.

Vi skal ta vare på likhetene og forskjellene i barnehager og skole, samtidig som vi sikrer en sammenheng for barna i utdanningsløpet.

Barn som har siste år i barnehagen før skolestart omtales i denne planen som «femmere»

1. INNLEDNING

En god sammenheng mellom barnehage og skole er å legge til rette for et helhetlig opplæringsløp, som ivaretar det enkelte barns behov. Det handler om at barnas utviklings- og læringspotensial ivaretas, støttes og utvikles på et tidlig tidspunkt, og at barna får mulighet til å oppleve kontinuitet slik at de kan bygge videre på kunnskaper og erfaringer fra barnehagen og inn i skole og SFO.

Barn og foreldre skal føle seg trygge på at både barnehagene og skolen gjør sitt beste for å skape kontinuitet og sammenheng. Overgangen fra barnehage til skole må sees på som en sammenhengende prosess fra siste året i barnehagen til første året på skolen. De ulike aktivitetene skal synliggjøres og gi mening for barn og foreldre.

Det er foreldrene som har hovedansvaret for barnas oppdragelse. Barnehagen, skolen og SFO, har sammen med foreldrene, et felles ansvar for at barnet møter skolen med entusiasme og lyst til å lære. Barn og foreldres medvirkning og deltakelse i dette arbeidet er svært viktig.

For å oppnå en meningsfull sammenheng mellom barnehage og skole er det behov for at ansatte i barnehage og skole / SFO har kunnskap om hverandre. Barnehagen må vite hva skolen forventer av barna på 1. trinn, og skolen må vite hvilke tema, aktiviteter, innhold og arbeidsmåter barnehagen vektlegger det siste året før skolestart.

SFO er ofte den første arenaen barna møter i skolen, og mange barn vil tilbringe mye tid her. Det er derfor naturlig at SFO har kunnskap om barnehagehverdagen, blant annet hvilke spill og leker barna har erfaringer med, slik at barna kan oppleve kontinuitet og mestring i overgangen.

I Kunnskapsdepartementets veileder "Fra eldst til yngst, samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole", påpekes det at kommunen har et overordnet ansvar for å koordinere samarbeidet mellom barnehager og skole. Det skal legges til rette for en best mulig overgang fra barnehage til skole. Kommunen skal legge premisser for samarbeidet, for å kvalitetssikre overgangen for alle kommunenes barn, uavhengig om barnet går i en kommunal eller privat barnehage.

2. FORMÅL

Formål med handlingsplan for sammenheng mellom barnehage og skole / SFO er å sikre at alle barn får en likeverdig, trygg og meningsfull overgang fra barnehage til skole og SFO.

3. MÅLGRUPPE

Plan for sammenheng mellom barnehager og skole er overordnet og forpliktende for alle barnehager og for skolen / SFO i Vegårshei kommune.

I Vegårshei er det tre barnehager og en grunnskole. Det er to ikke kommunale og en kommunal barnehage som fordeler seg på to hus. Kommunen som barnehage- og skoleeier har ansvar for å initiere, kontrollere og følge opp samarbeidstiltak gjennom overordnede planer, og har det overordnede ansvar for å legge til rette for samarbeidet.

Barnehagestyrerne og rektor har ansvar for at de ulike tiltakene i årshjulet danner utgangspunkt for en konstruktiv dialog og et godt samarbeid mellom barnehagene, skolen og SFO.

Plan for sammenheng mellom barnehage og skole er et arbeidsredskap for barnehager, skole og SFO. Planen forplikter spesielt ansatte som arbeider med de eldste barna i barnehagen og de yngste elevene i skolen. Det er et lederansvar å sikre gjennomføring av rutiner på en god måte.

4. PLANENS FORANKRING

Plan for overgang mellom barnehage og skole er forankret i en rekke dokumenter.

I Rammeplan for barnehager 2017, kapittel 6 om overganger, står det at barnehagen i samarbeid med foreldre og skole / SFO skal legge til rette for at barna får en trygg og god overgang.

“Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeidet om tilbudet til de eldste barna i barnehagen og deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn til skolen. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.”

Utdanningsdirektoratet framhever verdien av et godt samarbeid i alle overganger. I et rundskriv om læreplanverket for Kunnskapsløftet står det at:

“Godt og systematisk samarbeid mellom barnehage og barnetrinn, barnetrinn og ungdomsskolen, ungdomstrinnet og videregående opplæring skal bidra til å lette overgangen mellom de ulike trinnene i opplæringsløpet.”

I høringsutkast datert 22. juni 2017 foreslås det at opplæringsloven § 13-5 skal lyde:

“Plikt til å samarbeide med barnehagen om overgangen til skolen.”

“Skolen skal samarbeide med barnehagen om barnas overgang fra barnehage til skole og skolefritidsordning. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang. Kommunen skal samordne samarbeidet og utarbeide en plan for overgangen fra barnehage og skole og skolefritidsordningen.”

Oversikt over de viktigste plandokumentene i barnehage og skole:

- Rammeplan for barnehagen 01.08.17
- Læreplanverket for grunnskolen - Kunnskapsløftet
- Veileder fra Kunnskapsdepartementet - Fra eldst til yngst
- Stortingsmelding 19 – Tid for lek og læring
- Stortingsmelding 16 – og ingen stod igjen
- Stortingsmelding 41 – kvalitet i barnehage
- Barnehageloven
- Opplæringsloven

Planen bygger på sentrale føringer, gjeldende handlingsplan for sammenheng barnehage skole 2013-17, og på erfaringer gjort i denne perioden. Ansatte i skole og barnehage har deltatt aktivt i arbeidet med rullering / utarbeidelse av ny handlingsplan.

Planen tar utgangspunkt i et årshjul som beskriver aktiviteter / tiltak som skal sikre en trygg og god overgang, og sammenheng i det pedagogiske opplegget i fra barnehage og over til skolen.

Aktivitetene i årshjulet skal bidra til å forberede en god skolestart. Årshjulet gir retningslinjer for innholdet i samarbeidet og angir tidspunkt for møteplasser mellom barnehagene, skolen og SFO.

5. ÅRSJUL

NÅR	SE PKT.	AKTIVITETER / TILTAK	ANSVARLIG	SKJEMA
AUG.		Informasjon om plan for sammenheng barnehage – skole til ansatte i skole og barnehager.	Rektor / styrer	
	6.1.	Etablere femmergruppe i barnehagene	Styrer / pedagogisk leder	
	6.2.	Utarbeide plan for femmer-samarbeid på tvers av barnehagene	Styrer	
		Etablere femmergruppe på tvers av barnehagene.	Styrer	
SEPT.	6.5	Informasjon til foreldre / foresatte til femmerne i barnehagen – foreldremøte	Styrer	
		Oppstart femmersamling på tvers av barnehagene	Barnehagene	
OKT.		Femmersamling på tvers av barnehagene jf. plan	Barnehagene	
NOV		Femmersamling på tvers av barnehagene jf. plan	Barnehagene	
	6.6	Sende oversikt over femmere fra barnehage til skole, frist 15. november	Styrer	1
DES		Femmersamling på tvers av barnehagene jf. plan	Barnehagene	
		Femmere som mottar spesiell hjelp - sende over TRAS, ALLE med, SPRÅK 5-6 og halvårsrapporter til PPT	Spesialpedagog i barnehagen	
JAN		Femmersamling på tvers av barnehagene jf. plan	Barnehagene	
	6.3.	Møte - overgangsinformasjon - femmere som mottar spesiell hjelp Avklare behov for flere møtepunkter / ytterligere erfaringsdeling og hvem som ev. er ansvarlig for innkalling til møte.	PPT	
FEB.		Femmersamling på tvers av barnehagene jf. plan	Barnehagene	
	6.8.	Femmerne besøker SFO	SFO leder	
MARS		Femmersamling på tvers av barnehagen jf. plan	Barnehagene	
	6.4	Kompetanseutveksling – felles møte mellom pedagoger i barnehage, skole og SFO	Barnehage og skolefaglig rådgiver	
MARS	6.5	Forberede og gjennomføre samtale med den enkelte femmer	Pedagogisk leder	5
APRIL	6.6	- informasjon til skolen – jeg begynner på skolen		
		Forberede og gjennomføre foreldresamtaler til femmerne, tema; - informasjon til skolen – overførings skjema		3(4)
		Innhente samtykke til overføring av informasjon til skolen		2
APRIL	6.7	Elevinntak – sende ut brev til barn i skolepliktig alder	Skolen v/ rektor	
	6.8	Femmerne besøker 1. klasse.	Skolen v/ 1. klasse lærer	

MAI		Femmersamling jfr. plan.	Barnehagene	
	6.6	Møte mellom pedagog i barnehage og lærer på neste års 1.trinn. Gjennomgang av overførings skjema / og ev. skjema med opplysninger om språkhistorie Femmerne får hilse på lærer og overlevere sin informasjon «Jeg begynner på skolen». Lærer på 1. trinn overlevere hefte til femmerne med bilder av skolen, skolens lokaler og uteområde. «Velkommen til Vegårshei skule»	Lærer for 1. trinn kontakter barnehagene og avtaler tidspunkt for møte med pedagogisk leder og femmer.	3 / 4 5 6
	6.9.	Førskoledager inkl. busskurs. (De to første onsdagene etter 17. mai)	Rektor	
	6.10	Informasjonsmøte med foresatte gjennomføres 1. førskoledag		
JUNI		Siste femmersamling – avslutning jf. plan	Barnehagene	
	6.3	Ved behov gjennomføres det oppfølgingsmøte for femmere med spesielle behov. For femmere som mottar spesiell hjelp -Kopi av evaluering utviklingsplan oversendes skolen i ephorte v/ ansvarlig for spesialundervisning.	Hvem som er ansvarlig for dette avklares januar møte. Spesialpedagog i barnehage	
AUG. SEPT.	6.11	Oppstartsamtale skolen	Kontaktlærer	

6 UTDYPING AV AKTIVITETENE I ÅRSHJULET

6.1 Femmeropplegg for de eldste barna i barnehagene – femmersamlinger i barnehagen

Det skal etableres femmergruppe i alle barnehagene. Femmergruppene skal ha jevnlig samlinger i barnehagen siste år før skolestart.

Felles fokusområder for femmergruppene er språklig og sosial kompetanse.

Barnehagene i Vegårshei kommune har en felles satsing på språk og relasjon. Å satse på språk betyr at barnehagene jobber ut fra en overbevisning om at det er best for barna å arbeide i små, strukturerte grupper. Barnehagene har valgt å benytte seg av et felles tankesett, SmART oppvekst, for å hjelpe barn til å sette ord på, identifisere styrker og bygge god selvfølelse.

Språk - Rammepplan s. 23.

“Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk. Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barn støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling.”

Tidlig innsats på språk og begrepsutvikling er viktig for senere leseutvikling. Barnehagene skal tilrettelegge slik at alle barn skal få et rikt og variert språkmiljø. Barnehagene i Vegårshei arbeider strukturert med språk og begrepsinnlæring. I språkarbeidet gjør barnehagene seg bruk av ulike verktøy / arbeidsmetoder som f. eks. språkgrupper, lekebaserte grupper, språkleken BRAVO og dialogisk lesing.

Arbeidet i «femmergruppen» i barnehagen skal bidra til at barn;

- Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker variert ordforråd

- Mestrer hverdagsspråket med småord og bøyninger, og har rett setningsstruktur
- Uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- Forstår kollektive beskjeder
- Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- Utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk, som lekeskrift, tegning, bokstaver og tall gjennom lese – og skriveaktiviteter.
- Har kjennskap til begreper som klasserom, pult, lærer, elev, rektor, matpakke gym, hallen, skolegård, bibliotek, friminutt osv.
- Tegner og fargelegger med tilnærmet voksent blyantgrep og kan bruke saks.

Barnehagene i Vegårshei benytter kartleggingskjema «Alle med». Kartleggingen omfatter:

- språk
- sosial / emosjonell utvikling
- lekekompetanse
- trivsel
- sansing / motorikk
- hvordan barnet fungerer i hverdagsaktiviteter.

Denne kartleggingen danner utgangspunkt for overgangsinformasjonen som blir gitt til skolen. Ved ytterligere behov for kartlegging av språk benyttes TRAS og språk 5-6.

Vegårshei skule gjennomfører kartlegging av 1. trinns elever på høsten, dette gjøres ved hjelp av lese-senterets lesetest. I lese og skriveopplæringen på skolen legges det opp til at elevene jobber med en fokusbokstav i uka. Skolen benytter Frost sitt opplegg med språkleker i tillegg til det som er knyttet opp til bokstavinnlæringen i læreverket Zeppelin. På våren blir elevene kartlagt ved hjelp av Carlstens lesetest og de nasjonale kartleggingsprøvene i lesing og regning.

Sosial kompetanse - Rammepplan s. 22

“Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap. Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre. Sosial kompetanse omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. Alle barn skal oppleve å være i et positivt samspill med barn og voksne, og erfare at de er betydningsfulle for fellesskapet. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og ta hensyn til andres behov.”

Arbeidet i «femmergruppa» skal bidra til at barn;

- Kan ta imot og utføre enkle ansvarsoppgaver
- Kan innrette seg etter rutiner som f. eks. å kunne vente på tur
- Viser trygghet i daglige utfordringer
- Tør å protestere, argumentere og hevde egne synspunkt
- Tar initiativ til positiv aktivitet og samspill
- Deltar i rollelek, viser glede, kan spøke og ha det moro
- Kan leke med avansert konstruksjonslek med innslag fra virkeligheten
- Er mer selvstendig i regellek
- Viser akseptable følelsesuttrykk i forhold til sinne, engstelse og frustrasjon
- Tar initiativ og er sosialt aktiv, uten å opptre som «verdensmester» eller trykker andre ned
- Inkluderer andre barn på en positiv måte.

SmART oppvekst – felles satsing barnehage – skole

Nyere forskning forteller oss at mobbing ofte begynner med utestenging i barnehagen. Det er derfor viktig med forebyggende tiltak, og ruste barn til å kunne møte medgang og motgang seinere i livet. SmART oppvekst er et tankesett som går ut på å skape et felles språk om styrker / egenskaper i barnehage og skole. Det handler om å se den beste utgaven av hverandre.

SmART oppvekst gir barn og voksne et språk og en trening i å se etter det som fungerer.

- Barn og voksne skal lære å sette ord på styrker
- Barn og voksne skal lære hvordan disse styrkene kan identifiseres og forstørres hos seg selv og andre
- Barnehage og skole skal bidra til at barn utvikler ressurser som kan fungere som buffere mot psykiske lidelse som angst og depresjoner

Arbeidet i «femmergruppa» skal bidra til at femmerne får kjennskap til og kan sette ord på egne og andres styrker – og mulighetene rundt disse begrepene:

OMSORG	SAMARBEID	HJELPSOMHET	TÅLMODIGHET	MOT
SELVKONTROLL	RESPEKT	UTHOLDENHET	TAKKNEMLIGHET	ANSVARSBEBVISSTHET

Femmerne møter igjen SmART oppvekst når de begynner på skolen.

6.2 Femmeropplegg på tvers av barnehagene – månedlige femmersamlinger

Barnehagene legger til rette for månedlige femmertreff på tvers av barnehagene. Målet med samlingene er at femmerne skal bli kjent på tvers av barnehage og som gruppe. På samlingene vil barna bli delt i grupper ut fra hvert enkelt barns forutsetninger. Femmersamlingen legges til de ulike barnehagene og eller til barnehagenes nærområde.

Innholdet i femmersamlingene evalueres årlig, men noen aktiviteter vil ligge fast som f. eks.

- Trafikkopplæring med besøk av politi
- Brannforebyggende opplæring med besøk på brannstasjon. «FLAMBERT»
- Vanntilvenning, besøk i basseng
- Førstehjelp, besøk av ambulanse
- Besøk på Vegårshei bygdetun
- Karneval
- Topptur i nærområdet

6.3 Femmere som trenger ekstra hjelp og støtte

Barnehagen skal tilpasse det almennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og / eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig

for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke dekkes innenfor det almenpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp. Rammeplan s. 40

Skolen skal tilpasse undervisningen til hver enkelt elev. Det krever at skolen får kjennskap til barn som har eller har hatt behov for ekstra støtte i barnehagen. Det er derfor viktig at barnehagen informerer om hvordan barnehagen har tilrettelagt for å sikre barnet god mestring og utvikling. Hvordan barnehagen har fulgt opp barnets styrker og utfordringer, føres i pkt. 8 på overgangsskjemaet. Ved behov legges det ved aktuelle vedlegg.

Femmere som er minoritetsspråklige / flerspråklige

Det er viktig at skolen får informasjon om femmere fra språklige minoriteter for å kunne planlegge og tilrettelegge for særskilt språkopplæring i skolen, jf. opplæringsloven § 2-8.

I tillegg til punktene i hovedplanen, anbefales følgende former for samarbeid / oppfølging av minoritetsspråklige og flerspråklige barn. (Her vil det alltid være behov for individuelle tilpasninger.)

Rutine for kvalitetssikring av overgang barnehage – skole – minoritetsspråklige/ flerspråklige femmere:

NÅR	HVEM	HVA / HVORDAN	KOMMENTAR
AUG.	Pedagogisk leder i barnehagen	Tilrettelegge for strukturert begrepsinnlæring i barnehagen	F. eks. Språkgrupper, systematisk begrepsinnlæring Språkleken BRAVO
NOV.	Styrer Barnehage	Informasjon til skolen om hvilke minoritetsspråklige femmere som skal til skolen. (Skjema 1)	Tilleggsinformasjon om nasjonalitet og språk, og hvor lenge barnet har gått i barnehage.
JAN. - MARS	Pedagogisk leder	Kartlegge barnets språkutvikling og begrepsforståelse. Benytte skjema som er utarbeidet med utgangspunkt i «Alle med». Skjemaet inneholder aktuelle tilleggsopplysninger for minoritetsspråklige / flerspråklige femmere. (Skjema 3)	Ev. annen kartlegging - Ordforråd - Boka mi - Elementer fra TRAS
APRIL	Pedagogisk leder	Gjennomføre foreldresamtale Gjennomgang og godkjenning av informasjon til skolen - Overføringsskjema - Opplysninger om barnets språkhistorie (Skjema 3 og 4)	Vurdere behov for tolk. Gi foresatte informasjon, om førskoledager og skolestart. Bidra til at informasjon blir forstått.
	Rektor	Informasjon til skolestartere – sikre at informasjonen som sendes ut blir forstått	Etter informasjon fra barnehagene vurdere om det er behov for å oversette brev / informasjon til aktuelle språk, ev. benytte tolk. Vurdere behov for tolk i det videre samarbeidet
JUNI	Rektor Skolen	Kontakte foreldre / foresatte til minoritetsspråklige elever, om hvilke ønsker de har for sitt barns undervisning både når det gjelder morsmål, særskilt norsk og annen undervisning i skolen.	Avklare så nær skolestart som mulig, hva som er hensiktsmessig oppfølging av den enkelte elev.

Femmere som mottar spesialpedagogisk hjelp

Barnehagen ved styrer, skal om mulig, gi skolen ved rektor informasjon så tidlig som mulig. Gjelder femmere som er henvist og femmere som mottar spesialpedagogisk hjelp, og eventuelt femmere med medisinsk funksjonshemming som skolen bør ha kjennskap til. Opplysninger om femmere som har vedtak om spesialpedagogisk hjelp gis på oversiktsskjema som styrer oversender skolen v/ rektor innen 15. november.

Det gjennomføres møter for femmere med spesielle behov i januar måned. PPT kaller inn til møte med foresatte, barnehagelærer, spesialpedagog i barnehagen og den som har ansvar for spesial-undervisning på barnetrinnet. Dette gjelder med tanke på kjennskap til barnets behov og ressursbruk. Det bør også fokuseres på den kunnskap barnehagen har opparbeidet om barnet.

For femmere med nedsatt funksjonsevne kan det være av stor verdi at de har opprettet en relasjon til lærere og skolen / SFO før skolestart. Det må i hvert enkelt tilfelle gjøres en vurdering om det er behov for ytterligere erfaringsutveksling og relasjonsbygging på tvers av skole og barnehage skole / SFO.

Det bør allerede i januarmøte avklares om det er behov for flere møtepunkter før skolestart, hvem skal ev. delta og hvem skal være ansvarlig for gjennomføringen.

For å sikre at skolen får oppdatert informasjon ved skolestart oversendes siste evaluering av utviklingsplan til skolen. Spesialpedagog i barnehagen sender etter samtykke fra foresatte kopi til skolen v/ ansvarlig for spesialundervisning. Den siste evalueringen fra barnehagen gjøres kjent for aktuelle ansatte og arkiveres i elevmappen.

6.4 Kompetanseutvikling mellom barnehage og skole – felles fagmøte

Helhet i læringsløpet fra barnehage til skole innebærer at pedagoger i de ulike systemene har kjennskap til hverandres rammeplaner og fagplaner, arbeidsmåter og arbeidsområder. Mellom barnehage og skole er det likhetstrekk og ulikheter, samtidig som det også er en sammenheng. Barnehage og skole er like i det at de har felles verdigrunnlag som er hjemlet i barnehageloven og opplæringsloven. Samtidig er de ulike i forhold til mål og innhold. I barnehagen vektlegges prosessmål og arbeid med grunnleggende kunnskaper innenfor de ulike fagområdene i rammeplanen. I skolen er det kunnskapsmål og arbeid med grunnleggende ferdigheter innenfor fagområdene. Det er sammenheng mellom fagområdene i barnehagen til fagområdene i grunnskolen.

I Vegårshei legges det opp til et felles fagmøte mellom pedagoger i barnehage og skole hvert år i mars mnd. Målgruppen er lærere som skal ha 1. klasse kommende skoleår, SFO leder og pedagogiske ledere som har ansvar for femmerne i barnehagene. Spesialpedagog i barnehage, ansvarlig for spesialundervisning på skolen og lærer som er ansvarlig for minoritetsspråklige elever inviteres når det er aktuelt / hensiktsmessig.

Samlingen er en arena for både erfaringsoverføring og kompetanseutvikling. Det er skole og barnehagefaglig rådgiver som er ansvarlig for planlegging og gjennomføring av samlingen. Det skal fokuseres på system, arbeidsmetoder og pedagogikk. Enkeltbarn skal ikke være tema i samlingen.

Aktuelle tema for samlingen;

- Sammenheng og progresjon barnehage – skole
- Pedagogisk arbeid med femåringen i barnehagene, hva har barnehagene hatt særlig fokus på?
- Gruppas sammensetning, hvordan fungerer gruppa sammen? Styrker / utfordringer
- Femmersamarbeidet på tvers av barnehagene
- SMART oppvekst, felles prosjekt mellom barnehage og skole
- Den første lese-skrive opplæringen i skolen
- SFO som det viktige første møte med skolen

6.5 Informasjon til foreldre – foresatte til femmerne i barnehagen

Handlingsplanen gjelder barn i barnehage.

Når det gjelder femmere som har skolestart i andre kommuner, har ikke Vegårshei kommune myndighet eller ansvar for å sikre disse barnas overgang fra barnehage til skole. I disse tilfellene oppfordres foreldre selv til å ta kontakt med aktuell skole for samarbeid og informasjon om sitt barns skolestart.

Foreldremøte

Det gjennomføres foreldremøte med foreldre / foresatte til femmerne i den enkelte barnehage i forbindelse med oppstart av nytt barnehageår. Møte kan avholdes som en del av det ordinære foreldremøte.

Forventninger som foreldre / foresatte har til skolen vil være ulike. Det er derfor hensiktsmessig at foreldre/foresatte allerede mens barna går i barnehage får en generell gjennomgang av hvordan barnehagen forbereder femmerne det siste året. Hva som venter barna ved skolestart, og hvordan foreldre / foresatte kan bidra til å gi barna en trygg og god overgang til skolen.

Aktuelle tema:

- Femmeropplegget i barnehagen, det pedagogiske innholdet
- SMART oppvekst
- Femmeropplegget på tvers av barnehagene
- Samarbeidsrutiner barnehage skole
- Informasjon om samtykke og overføring av informasjon til skolen
- Hva blir annerledes når barnet begynner på skolen, hva forventes, og hvordan kan foresatte bidra til at barna blir mest mulig selvhjulpne, ved toalettbesøk og av/ på kledning, pakke sekk, rydde klær og sko. Videre at barnet kan ta imot og utføre beskjeder, vente på tur, tåle å tape i spill, ferdes i trafikken mm.

Foreldresamtale

Foreldre tenker ofte på egne erfaringer forbindelse med skolestart, det kan være både positive og negative erfaringer. I handlingsplanen legges det vekt på informasjon og deltagelse fra foreldre / foresatte i overgangen. Det er viktig at skolen får god informasjon om hvert barn slik at skolen kan legge til rette for barnas læringsløp allerede fra skolestart. Informasjonen må ha fokus på den enkelte femmers kompetanse, hva barnet kan, liker, mester og på hva det kan trenge særskilt støtte til ved skolestart.

I samtale med foreldre / foresatte skal det legges vekt på at:

- foreldre / foresatte får en opplevelse av å bli tatt på alvor
- foreldre / foresatte får tid til å fortelle i foreldresamtalen
- foreldre / foresatte får svar på sine spørsmål
- foreldre / foresatte får informasjon og mulighet til aktiv medvirkning

Barnehagene benytter felles skjema som fylles ut i forbindelse med foreldresamtalen våren før skolestart.

Barnehagene tar initiativ til foreldresamtale i april måned hvor informasjon gjennomgås og ferdigstilles.

6.6 Overføring av informasjon om barn fra barnehage til skole

" Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn til skolen."Rammeplan kap.6

Foreldre / foresatte skal få innsyn i og innflytelse på informasjonsutvekslingen. Foreldre / foresatte som innehar foreldreansvar må godkjenne og gi skriftlig samtykke til overføring av informasjon om den enkelte femmer fra barnehage til skole.

Informasjonen fra barnehage til skole skal bidra til å legge til rette for en trygg og god overgang for den enkelte femmer og for femmergruppa som helhet.

Rutiner for overføring av informasjon fra barnehage til skole:

NÅR	HVA	ANSVARLIG	SKJEMA NR.
NOV.	Barnehagen sender oversikt over femmerne til skolen	Styrer	1
MARS	Skjema for overføring av informasjon fra barnehagen til skolen klargjøres	Pedagogisk leder	3 (4) og 5
APRIL	Barnehagen gjennomfører samtale med foreldre / foresatte der skjema med informasjon blir gjennomgått og ferdigstilt. Innhente samtykke til utveksling av opplysninger mellom barnehage og skole. Det er den / de som har foreldreansvar som skal gi samtykke. Foreldre / foresatte får kopi av godkjent informasjon.	Pedagogisk leder	3 (4) og 5 2
	Foreldre / foresatte er selv ansvarlig for informasjon, dersom de ikke ønsker å samtykker til utveksling av informasjon.	Foreldre / foresatte	
MAI	Godkjent informasjon formidles i overgangssamtale mellom pedagog i barnehage og 1. klasse lærer på skolen. For femmere som mottar spesiell hjelp, vurdere om det er hensiktsmessig at spesial pedagog deltar i møte. Overføringsskjema og samtykkeerklæring overleveres skolen, arkiveres i eporterte elevmapper - skole.	Pedagogisk leder Skolen	 3(4)2
MAI	Informasjon fra femmer til skolen Det tilrettelegges for et møte mellom lærer og den enkelte femmer i forbindelse med overgangsmøte. Femmeren forteller om seg selv med utgangspunkt i skjema: "Jeg begynner på skolen", Femmerne fyller ut skjemaet sammen med pedagogisk leder / foresatte. Skjema overleveres til 1. klasse lærer i forbindelse med overgangsmøte. Skjemaet arkiveres i ephorte - elevmappen -skole. Femmerne mottar hefte «velkommen til skolen» som inneholder aktuelle bilder fra skoleområdet.	Pedagogisk leder Skolen Skolen	5 6
JUNI	For femmere som mottar spesialpedagogisk hjelp oversendes kopi av evaluering utviklingsplan til skolen. (Etter samtykke fra foreldre / foresatte) Kopi sendes i ephorte til skolen v/ ansvarlig for spesialundervisning. Videreformidle informasjon til aktuelle ansatte i skole / SFO og arkivere i elevmappen	Spesialpedagog i barnehage Ansvarlig for spesialundervisning på skolen	
JUNI - AUGUST	Videreformidle informasjon om femmerne til aktuelle ansatte i skole / SFO	1. klasse lærer	

6.7 Elevinntak - skole

Registrering av elever på neste års 1. trinn ved Vegårshei skule

Skolen v/ rektor sender ut brev til barn i skolepliktig alder som er folkeregistrert i Vegårshei kommune. Brevet sendes ut i god tid før første førskoledag. (april måned).

Skolefritidsordning – SFO - søknadsskjema og frister

Vegårshei skule tilbyr SFO til elever på 1. – 4. trinn før og etter skoletid og på aktuelle fridager. Det søkes om plass ved å logge seg inn i Visma Flyt skole. Søknadsfrist er 1. mars. Informasjon om SFO og Visma Flyt skole er tilgjengelig på Vegårshei kommune sin hjemmeside www.vegarshei.kommune.no

6.8 Besøksdager på skole og SFO

Femmerne skal få anledning til å bli kjent med skolen og SFO sine lokaler og uteområde før skolestart. I tillegg til de faste aktiviteten i årshjulet, oppfordres barnehagene til å ta femmerne med på jevnlig turer, og tilrettelegge for lek og aktivitet i tilknytning til skolens ute /nærrområde.

Femmerne besøker SFO

SFO leder inviterer femmerne til kinobesøk i skolens vinterferie. Dersom det lar seg gjennomføre, tilrettelegges det for at femmerne kan leke i SFO lokalet / uteområdet i forbindelse med besøket.

Femmerne besøker 1. klasse

Skolen inviterer femmerne på besøk til 1. klasse på skolen en formiddag i løpet av april måned. 1. klasse lærerne er ansvarlig for å avtale tidspunkt og for gjennomføring av opplegg i grupper. Videre blir det satt av tid til å bli kjent og leke på skolens uteområde. Barnehagene tar med mat til alle, skolen holder drikke. Måltidet spises ute dersom været tillater det.

6.9 Førskoledager

Rektor sender ut invitasjon til alle kommende førsteklasinger og deres foresatte i april måned, med kopi til barnehagene.

Førskoledagene legges til de to første onsdagene etter 17. mai i tidsrommet 09.00 – 12.00.

Skolen vil prøve å legge opp til busskurs den siste førskoledagen kl. 12.00 – 13.00.

Hensikten med førskoledagene er å skape positive forventninger til skolestarten, og bidra til at femmerne og deres foreldre / foresatte opplever trygghet i forkant av og i forbindelse med skolestart. Femmerne og foreldre / foresatte skal bli kjent med skolebygningen, og femmerne skal få mulighet til å treffe noen av de voksne på skolen, kommende medelever og oppleve hvordan en skoletime kan arte seg. Det er et mål at kontaktlærer skal være klar til å møte femmerne på førskoledagene, men man må være forberedt på at dette ikke alltid lar seg gjennomføre.

6.10 Skolens informasjonsmøte for foresatte med barn som skal starte på 1. trinn

Det blir lagt opp til informasjonsmøte med foresatte på den første førskoledagen i mai.

I dette møte tar rektor opp:

- Generell informasjon om skolen
- Satsinger
- Foreldresamarbeid / FAU
- Skolemilk
- Skoleskyss
- Forventninger skole – hjem – elev
- Spørsmål / innspill fra foresatte

6.11 Oppstartsamtale på skolen

Den første formelle samtalen mellom skolen og foreldre / foresatte skjer som regel i samtale med kontaktlærer noen uker etter at eleven har begynt på skolen.

I denne samtalen er det viktig at foreldre / foresatte får komme med sine tanker og vurderinger om sitt barn, skolestarten og hvordan overgangen fra barnehagen har fungert. Avklaring av forventninger til hjemmet og til skolen bør være et fast tema.

7. KVALITETSSIKRING OG EVALUERING

Handlingsplanen legges fram til kommunestyret for behandling våren 2018.

I fagmøter mellom ansatte i barnehage, skole / SFO, vil en gjennomgå momentene i planen, og evaluere den sammen hvert fjerde år. Ved større endringer legges planen fram til ny politisk behandling.

8. AKTUELLE SKJEMA / VEDLEGG

- Skjema for oversikt over skolestartere fra barnehage til skole
- Samtykkeerklæring til utveksling av opplysninger mellom barnehage og skole
- Skjema for overlevering av informasjon fra barnehage til skole (overførings skjema)
- Skjema for overlevering av informasjon minoritetsspråklige / flerspråklige barn (barnets språkhistorie)
- Jeg begynner på skolen, skjema som fylles ut av den enkelte femmer i samarbeid med barnehage og foresatte.

I dag er selve dagen, og hånda di er svett,
for du går til, en mye større verden.
Du kjemper litt med gråten, det er nok ikke lett,
men vi vil alltid støtte deg, på ferden!
Hans Anton Grønskog